

Токарчук Т.С.
асистент кафедри гігієни тварин і ветеринарного забезпечення
кінологічної служби НПУ,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

**Данчук Вячеслав Володимирович – видатний вчений, біохімік та
талановитий педагог**

Данчук Вячеслав Володимирович є активним дослідником та організатором у галузі клінічної біохімії. Наукові інтереси Вячеслава Володимировича пов'язані з широким колом фундаментальних та прикладних аспектів ветеринарної медицини, клінічної біохімії, фізіології та екотоксикології. Дослідником зроблено значний вклад у вивчення впливу мінеральних елементів на гуморальні механізми регуляції постнатальної адаптації у свиней. Працюючи в галузі клінічної біохімії мікроелементів Данчук В.В. зробив істотний вклад у вивченні їх механізмів дії та встановленні терапевтичної дози для новонароджених сільськогосподарських тварин. Значна кількість робіт присвячена біологічній дії цитратів мікроелементів і вивченню особливостей їх використання при профілактиці анемії, технологічних стресових станів та підвищення виводимості птиці.

Основні етапи трудової, науково-педагогічної діяльності: 1981-1986 роки - навчався у Кам'янець-Подільському сільськогосподарському інституті. Після закінчення, працював головним ветлікарем колгоспу Ізяславського району та радгоспу Кам'янець-Подільського району Хмельницької області, лікарем-епізоотологом райветстанції Кам'янець-Подільського району, завідувачим ветеринарною аптекою Кам'янець-Подільського сільськогосподарського інституту. У 1990 році поступив в аспірантуру без відриву від виробництва при Інституті фізіології і біохімії сільськогосподарських тварин УАН (ІФіБСГТ) м. Львів. В вересні 1991 року став асистентом кафедри нормальної і патологічної морфології Кам'янець-Подільського сільськогосподарського інституту. Захистив дисертацію на тему:

«Гормональний статус та обмін речовин у поросят в залежності від концентрації метаболічної енергії, Se^{2+} та вітаміну Е в раціоні маток», науковий керівник д.б.н., проф. Снітинський В.В., здобуває звання кандидата біологічних наук за спеціальністю 03.00.04-біохімія. У 1999 отримав атестат старшого наукового співробітника за спеціальністю 03.00.04-біохімія. У 2003 році захистив докторську дисертацію на тему: «Процеси перекисного окиснення ліпідів та гормональні і субстратні механізми регуляції антиоксидантної системи в тканинах поросят», науковий консультант д.б.н., професор Снітинський В.В., став доктором сільськогосподарських наук за спеціальністю 03.00.04-біохімія. Із жовтня 2003 до червня 2005 року працював за сумісництвом на посаді доцента кафедри агроекології і біології Львівського державного аграрного університету м. Дубляни Львівської обл. З квітня місяця 2005 року перейшов на посаду професора кафедри морфології, фізіології та патології Подільського державного аграрно-технічного університету (ПДАТУ). У 2007р. присвоєно вчене звання професора кафедри біохімії. Із 2005 року по 2016 рік працював на посаді завідувача кафедри фізіології, біохімії і морфології факультету ветеринарної медицини ПДАТУ. З 2016 року і по даний час працює на посаді заступника директора з наукової та навчальної роботи Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК НУБіП України.

Під його керівництвом активно вивчається вплив мікроелементів на рухову активність тварин, катаболізм, пероксидне окиснення, кровотворення, обмін ліпідів, гормонів та інтенсивність старіння клітин [1, с.73]. Дослідженнями, проведеними під керівництвом Данчука В.В було встановлено, що хімічна обробка яєчної шкарлупи перепелів на 14-ту добу інкубації розчином гідроген пероксиду за додаткового задавання до раціону маточного поголів'я вітаміну Е сприяє зниженню інтенсивності пероксидного окиснення ліпідів у тканинах печінки, зокрема, вміст дієнових кон'югатів, гідроперексидів ліпідів та ТБК-активних продуктів у печінці 1-добових перепелів [2, с. 84]. Крім цього встановлено збільшення вмісту

вітаміну Е і А. Роботами Данчука В.В. доведено тісний взаємозв'язок рухової активності тварин із системою транспорту холестеролу, дихальної функції крові та інтенсивністю ПОЛ організмі свиней за введення наноаквахелатів Цинку, Феруму, Германію і міцелярної форми а-токоферолу як комплексно так і окремо. Встановлено взаємозв'язки та вплив рухової активності на продуктивність свиней різного віку [3, с.61] Обґрунтовано ефективність застосування наноаквахелатів Цинку, Феруму, Германію і міцелярної форми а-токоферолу як комплексно так і окремо для корекції показників рухової активності і продуктивності свиней. Встановлено вплив введення наноаквахелатів Цинку, Феруму та Германію тваринам різного віку на обмін холестеролу в їх організмі [5, с. 53]. Результати проведених досліджень обґрунтовують що у сироватці крові поросят після відлучення за дії комплексу цитратів мікроелементів у поєднанні з вітаміном Е оптимізується активність антиоксидантних ензимів, зменшується вміст продуктів пероксидного окиснення ліпідів, фосфоліпідів та ХЛНЩ. Уперше доведено, що за внутрішньом'язового введення комплексу цитратів мікроелементів підвищується вміст Цинку, Феруму та Германію у сироватці крові тварин. Встановлено, що цитрати мікроелементів та вітамін Е активують еритропоез, стимулюють синтез гемоглобіну і підвищують анаболічні процеси у організмі поросят [4, с. 41]

Вячеслав Володимирович підготував чотирьох кандидатів ветеринарних наук: *Ценко Назар Львович*, «Метаболічний профіль крові та стан імунної системи у поросят за різних доз Zn^{2+} і Cr^{3+} в раціоні», 2011 р. Спеціальність 03.00.04-біохімія, кандидат ветеринарних наук. *Пристапа Тетяна Іванівна*, «Регуляція рухової активності, кровотворення та обміну ліпідів у поросят сполуками Феруму» 2016 р. 03.00.13 - фізіологія людини і тварин, кандидат ветеринарних наук. *Трач Вячеслав Володимирович*, «Обмін ліпідів у перепелів за хімічної обробки інкубаційних яєць та різного рівня вітаміну Е у раціоні» 2019 р. 03.00.04-біохімія, кандидат ветеринарних наук. *Клюцук Марина Русланівна*, «Науково-експериментальне обґрунтування регуляції

рухової активності свиней на дорощенні» 2019, 03.00.13 - фізіологія людини і тварин, кандидат ветеринарних наук. На даний час під керівництвом В.В. Данчука кандидатська дисертація Токарчук Т.С. подана до захисту у спецраду при Інституті біології тварин НААН. Ще один напрямок, який активно досліджується під керівництвом Данчука В.В. - це розробка і впровадження у ветеринарну практику засобів молекулярно-генетичної експрес-індикації антибіотикорезистентних штамів мікроорганізмів, використання хімічних речовин для боротьби з поширенням антибіотикорезистентних штамів та вивчення інтенсивності міграції важких металів та антибіотиків у довкіллі.

Поряд з науково-дослідною роботою, професор активно брав участь у науково-педагогічній діяльності, викладав наступні дисципліни: клінічна біохімія, патологічна фізіологія, біохімія, був керівником дипломних та магістерських робіт. У 2012 р. став дійсним членом Національної академії наук вищої освіти України. Був керівником наукового проекту: «Науково-експериментальне обґрунтування моніторингу антибіотикорезистентності у мікроорганізмів - контамінантів продукції АПК в межах концепції «Глобальне здоров'я» 2017-2019. Є виконавцем проекту «Науково-експериментальне обґрунтування молекулярно-генетичного скринінгу збудників, що передаються з продуктами харчування (*Listeria*, *Salmonella*, *Yersinia*)». Нагороджений дипломом за працю: «Довідник загальних і спеціальних методів дослідження крові птиці» журі конкурсу АН ВО України присуджено другу премію за номінацією «Довідкова література» (2013 рік).

Перелік використаних джерел:

1. В.В. Данчук, Н.Л. Цепко Показники клітинного імунного захисту в поросят за різних доз цинку і хрому в раціоні Науковий вісник національного університету біоресурсів і природокористування України.–2010.–Вип 151 с.

2. Трач В. В., Данчук В. В. Шляхи підвищення виводимості і життєздатності перепелів за умов хімічної обробки яєць в інкубаційний період. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Ветеринарна медицина, якість і безпека продукції тваринництва. 2017. Вип. 265. С. 217–224.

3. Т.І. Приступа, В.В. Данчук, О.В. Данчук, В.Г. Каплуненко Рухова активність поросят-сисунів за введення сполук феруму // Науковий вісник ветеринарної медицини Білоцерківського національного аграрного університету. Серія «Ветеринарна медицини». – 2014. – Вип. 12. – С. 60-62

4. Данчук В. В., Токарчук Т. С. Вміст Феруму та Купруму в сироватці крові поросят за використання вітаміну Е та комплексу мікроелементів. // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». – 2016. – Вип. 250. – С. 35–42.

5. Ключук М. Р., Данчук В. В. Вплив наноаквахелатів Цинку, Феруму, Германію та міцелярної форми токоферолу на обмін ліпідів в організмі свиней. Актуальні проблеми фізіології тварин: Міжнародна науково-практична конференція, м. Чернігів, 3–5 травня 2018 року: тези доповіді. Чернігів, 2018. С. 52–53.